

OBSAH

ÚVOD	7
1 ÚVOD DO PRODUKCE ŘEČI	11
1.1 Modifikace výdechového proudu vzduchu hlasivkami	11
1.2 Hlasivky jako tlakové místo, kmitání hlasivek	12
1.3 Základní tón (F0) a hlas	12
1.3.1 Funkce základního tónu	13
1.4 Tlaková místa u konsonantů	13
1.5 Poznámky k artikulačním orgánům	13
1.6 Základní dělení hlásek	14
2 VOKÁLY – ÚVOD DO PROBLEMATIKY	15
2.1 Sledování artikulace vokálů	15
2.2 Kvalita vokálů	17
2.3 Vokály v češtině	18
2.4 Vokály v němčině	18
2.4.1 Kvalita a kvantita německých vokálů	19
2.4.1.1 <i>Vztah grafické a zvukové formy vokálů</i>	19
2.4.1.2 <i>Kvantita a kvalita vokálu ve vztahu ke struktuře slabiky</i>	20
2.4.2 Labializované vokály přední řady	21
2.4.3 Redukované vokály	21
2.5 Diftongy v češtině a v němčině	22
3 VOKÁLY – CVIČENÍ A POZNÁMKY	25
3.1 Vokály [i:] [ɪ]	25
3.2 Vokály [e:] [ɛ] [ɐ] [ɛ:] [ɔ]	26
3.3 Vokály [a] [a:]	30
3.4 Vokály [o:] [ɔ]	32
3.5 Vokály [u:] [ʊ]	33
3.6 Vokály [y:] [ʏ]	35
3.7 Vokály [ø:] [œ]	36
3.8 Vokalické <i>r</i> [ɐ] po dlouhém vokálu	38
3.9 Diftongy	39
3.10 Užití tvrdého hlasového začátku, rázu [ʔ]	41
4 KONSONANTY – ÚVOD DO PROBLEMATIKY	43
4.1 Dělení konsonantů podle způsobu artikulace	43
4.2 Dělení konsonantů podle místa artikulace v češtině a v němčině	45

4.3	Konsonanty podle kontrastu znělosti v češtině a v němčině	45
4.4	Přehled konsonantů v češtině a v němčině	46
4.5	Vztah znělosti a napjatosti v češtině a v němčině	48
4.6	Změny znělosti v češtině a němčině	50
4.6.1	Změny znělosti v češtině	51
4.6.2	Změny znělosti v němčině	51
4.7	Progresivní a regresivní asimilace znělosti v češtině a v němčině se zřetelem k hranici slabiky	52
4.8	Aspirace <i>p, t, k</i> v němčině	52
4.8.1	Silná až velmi silná aspirace [ʰ]	52
4.8.2	Střední až slabá aspirace [ʰ̣]	53
4.8.3	Výslovnost <i>p, t, k</i> bez aspirace	53
5	KONSONANTY – CVIČENÍ A POZNÁMKY	55
5.1	Aspirace [ʰ] [ʰ̣]	55
5.1.1	Silná až velmi silná aspirace [ʰ]	55
5.1.2	Středně silná až slabá aspirace [ʰ̣]	56
5.1.3	Užití <i>p, t, k</i> bez aspirace	58
5.2	Výslovnost německých a českých exploziv	59
5.2.1	Německé napjaté a nenapjaté explozivy v iniciální pozici	59
5.2.2	Nácvik kontrastu ve výslovnosti českých a německých exploziv	60
5.2.2.1	<i>Bilabiální explozivy</i> [pʰ] [p] [b] [b]	60
5.2.2.2	<i>Alveolární explozivy</i> [tʰ] [t] [d] [d]	61
5.2.2.3	<i>Velární explozivy</i> [kʰ] [k] [ɡ̊] [ɡ]	62
5.3	Ich-Laut [ç] a Ach-Laut [x]	64
5.4	Konsonantické a vokální <i>r</i> [r] [ʀ]	67
5.4.1	Vokální <i>r</i> slabičné [ʀ] a neslabičné [r]	67
5.4.2	Konsonantické <i>r</i> [r R ʀ]	68
5.5	Afrikáta [pʰ]	70
5.6	Velární nazála [ŋ]	70
5.7	Laryngální frikativa [h]	71
5.8	Asimilace znělosti v němčině	72
5.8.1	Spojení konsonantů stejného místa tvoření [p_b] [t_d] [k_ɡ] [s_z]	72
5.8.2	Poloznělé [b] [d] [ɡ̊] [z] po neznělých konsonantech různého místa tvoření	74
5.8.2.1	<i>Výslovnost</i> [b]	74
5.8.2.2	<i>Výslovnost</i> [d]	76
5.8.2.3	<i>Výslovnost</i> [ɡ̊]	78
5.8.2.4	<i>Výslovnost</i> [z]	80
5.9	Spojení stejných konsonantů	82
5.10	Některé výslovnostně obtížnější kombinace frikativ	83
5.11	Výslovnost koncovek <i>-en, -el, -em</i>, slabikotvorné konsonanty	84
5.11.1	Koncovka <i>-en</i>	84
5.11.2	Koncovka <i>-el</i>	85
5.11.3	Koncovka <i>-em</i>	86

6	SLOVNÍ PŘÍZVUK	87
6.1	Slova jednoduchá s přízvukem na první slabice	87
6.2	Slova s neodlučitelnými předponami	87
6.3	Slova s odlučitelnými předponami (přízvuk na předponě)	87
6.4	Slova s předponami, které se vyskytují jako přízvučné i jako nepřízvučné	88
6.5	Slova složená	88
6.6	Slova složená s hlavním a vedlejším přízvukem	89
6.7	Změna přízvuku při změně slovního druhu	89
6.8	Předpona <i>voll-</i> ve smyslu a) "naplnit", b) "dokonat, dokončit"	89
6.9	Předpona <i>un-</i>	90
6.10	Slova s kmenovou slabikou a) nepřízvučnou, b) přízvučnou	90
6.11	Slova s předponou <i>miss-</i>	90
6.12	Jednotlivá slova s přízvukem na a) druhé slabice, b) třetí slabice	91
6.13	Přízvučné koncové <i>-ei</i>	91
6.14	Příklady změn významu při různém umístění přízvuku	91
7	PŘEJATÁ SLOVA	93
7.1	Přízvuk	93
7.1.1	Přízvuk na poslední slabice	93
7.1.2	Přízvuk na předposlední slabice	94
7.1.3	Přízvuk na třetí slabice od konce	94
7.1.4	Kolísání v místě přízvuku u slov se stejným sufixem	94
7.2	Kvalita a kvantita vokálů v přejatých slovech	96
7.3	Vztah grafické a zvukové podoby některých hlásek	97
7.3.1	Konsonanty	97
7.3.2	Vokály	100
8	TEXTY	105
8.1	Brüder Grimm: Der Bauer und der Teufel	105
8.2	Brüder Grimm: Hänsel und Gretel	106
8.3	Brüder Grimm: Die Sterntaler	108
8.4	Erich Maria Remarque: Das "Kaisergespräch" aus Im Westen nichts Neues	109
8.5	Antoine de Saint-Exupéry: Der Kleine Prinz, Kapitel XII	112
8.6	Peter Weiss: Das Gespräch der drei Gehenden	113
8.7	Wolfgang Hess: Grundlagen der Phonetik	114
8.8	Carlo Manzoni: Der Schlüssel	115
9	SEZNAM FONETICKÝCH ZNAČEK	117
	LITERATURA	121